ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΠΜΣ Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ακαδημαϊκό έτος 2024-2025

Πάτρα

Ημερομηνία 30-05-2026

Η παρούσα έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών «Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος» αποτελεί τμήμα της ετήσιας έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών και ακολουθεί τη διάρθρωσή της.

Πίνακας περιεχομένων

Α' μέρος: Αποτύπωση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ».... Error! Bookmark not defined.

Στοιχεία Ίδρυσης κι εξέλιξης του ΠΣ, Σκοπός, Μαθησιακά αποτελέσματα, web site του ΠΣ και στοιχεία ΔΠΣ. 4

Η ανταπόκριση του προγράμματος στις απαιτήσεις της κοινωνίας 7

Δημοσιοποίηση του Προγράμματος Σπουδών..... 7

Παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων 7

Διαδικασία επιλογής φοιτητών/τριών 8

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών 8

Πρακτική άσκηση 12

Εξεταστικό σύστημα..... 12

Διεθνής διάσταση Προγράμματος Σπουδών 13

Εσωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών..... 13

Εξωτερική αξιολόγηση/πιστοποίηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών 13

Β' μέρος: Στατιστικά Στοιχεία Τρέχοντος Ακαδημαϊκού Έτους και Συμπεράσματα 15

1. Σε τι ποσοστό κατακτήθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί για το ΠΣ γι αυτό το ακαδημαϊκό έτος; Τι έφταιξε στις περιπτώσεις που υπήρξε μεγάλη απόκλιση από τους στόχους; 15

2. Πώς κρίνετε τη βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών 15

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών 24

Συμπεράσματα..... 28

Α' μέρος: Αποτύπωση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ»

Στοιχεία Ίδρυσης κι εξέλιξης του ΠΣ, Σκοπός, Μαθησιακά αποτελέσματα, web site του ΠΣ και στοιχεία ΔΠΣ

Το ΜΠΣ ιδρύθηκε με τη δημοσίευση της απόφασης αριθμ. ΤΕΚ: 1086/18.5.2018 της Διοικούσας επιτροπής του ΕΑΠ (αριθ. συνεδρίασης 377/3.1.ακ./23-4-2018) στο ΦΕΚ 2184 τ. Β', 12.6.2018 και σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4485/2017 και τις διατάξεις του ν. 2552/1997 (ΦΕΚ 266/τ. Α') όπως ίσχυε την εποχή ίδρυσής του. Το ΜΠΣ λειτούργησε για πρώτη φορά τον Σεπτέμβριο του 2018.

Σε μια εποχή κατά την οποία τα φαινόμενα που αποτελούν κεντρικά γνωστικά αντικείμενα του ΜΠΣ είναι ταυτόχρονα στην αιχμή του ενδιαφέροντος σε παγκόσμιο επίπεδο, το ΜΠΣ σχεδιάστηκε για να ανταποκριθεί σε ανάγκες εξειδικευμένης εκπαίδευσης αποφοίτων ΑΕΙ στα ζητήματα αυτά, ιδίως όσων έχουν ένα ελάχιστο υπόβαθρο γνώσεων στις εγκληματολογικές και στις ποινικές επιστήμες και ιδίως επαγγελματιών που απασχολούνται σε σχετικά επαγγέλματα.

Αντικείμενο του ΜΠΣ: Το ΜΠΣ έχει ως αντικείμενο την εκπαίδευση των φοιτητών/ριών στην μελέτη, στη θεωρητική εμβάθυνση, στην επιστημονική έρευνα, στην εφαρμογή του νόμου και στον σχεδιασμό προγραμμάτων αντεγκληματικής πολιτικής, σχετικά με τα φαινόμενα του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος με άξονα και το φαινόμενο της διαφθοράς και ιδίως στον Δημόσιο Τομέα.

Σκοπός του ΜΠΣ: Το ΜΠΣ έχει σκοπό να παρέχει γνώσεις και εκπαίδευση στη θεωρία, στην έρευνα και στην εφαρμογή του νόμου και τον σχεδιασμό αντεγκληματικής πολιτικής καθώς και να καλλιεργήσει τον επαγγελματισμό των φοιτούντων – επαγγελματιών. Αναλυτικότερα, το ΜΠΣ έχει σκοπό: **(α)** να προσφέρει εξειδικευμένη επιστημονική και σε βάθος θεωρητική γνώση για το αντικείμενό του· **(β)** να παρέχει τα εφόδια για την εξοικείωση των φοιτητών/ριών με τις μεθόδους συστηματικής μελέτης, εκπόνησης επιστημονικής έρευνας και ανάλυσης των εγκληματολογικών και ποινικών όψεων της διαφθοράς, του σοβαρού οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος και ιδίως, των κοινωνικών συνθηκών που τα παράγουν **(γ)** να προσφέρει τα βασικά εφόδια που απαιτούνται για να μπορούν οι εκπαιδευόμενοι να παρακολουθούν τις διεθνείς τάσεις και εξελίξεις στους τομείς αυτούς μετά την αποφοίτησή τους, ως επαγγελματίες· **(δ)** να προσφέρει στοχευμένη εκπαίδευση σχετικά με πρακτικές όψεις και προβλήματα που αφορούν την εφαρμογή πολιτικών πρόληψης, την εφαρμογή του νόμου (έρευνα, έλεγχος, αξιοποίηση δεδομένων-πληροφορίας, όρια εφαρμογής του νόμου, ποινική αξιολόγηση περιστατικών, διακριτική ευχέρεια, δικαιώματα εμπλεκομένων κλπ) και τη λειτουργία του ποινικοκατασταλτικού συστήματος για την αντιμετώπιση των εγκλημάτων αυτών· **(ε)** να αναδείξει πρότυπα επαγγελματισμού των λειτουργών του ποινικοκατασταλτικού συστήματος, όπως και των στελεχών του ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· **(στ)** να εφοδιάσει τους/τις διδασκόμενους/ες με επαρκείς γνώσεις για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση μέτρων και ολοκληρωμένων προγραμμάτων αντεγκληματικής πολιτικής και να τους καλλιεργήσει τις αναγκαίες ικανότητες στον τομέα αυτόν.

Μαθησιακά αποτελέσματα: Με την ολοκλήρωση του Προγράμματος οι φοιτητές/τήτριες θα είναι σε θέση να επιτελέσουν επιστημονικό ερευνητικό έργο στο αντικείμενο του Π.Μ.Σ., να ανταποκριθούν ως στελέχη του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα στις ανάγκες πρόληψης και καταστολής των εν λόγω

φαινομένων. Ειδικότερα, θα μπορούν να ανταποκριθούν στον σχεδιασμό και την εφαρμογή ελέγχων, έρευνας, αποκάλυψης και πρόληψης των φαινομένων αυτών όπως και να αντιμετωπίσουν υποθέσεις διαφθοράς, οικονομικού και οργανωμένου εγκλήματος και τέλος, να σχεδιάσουν επιμέρους μέτρα και ολοκληρωμένα προγράμματα αντεγκληματικής πολιτικής.

Συγκεκριμένα, οι απόφοιτοι του ΠΜΣ αναμένεται ότι θα μπορούν:

(α) να γνωρίζουν επαρκώς και να κατανοούν πλήρως τις επιστημολογικές οπτικές, τις θεωρητικές προσεγγίσεις, τις εννοιολογικές κατηγοριοποιήσεις και οριοθετήσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος, ως κοινωνικών φαινομένων με ποινική απαξία·

(β) να διερευνούν, να αναλύουν, να σταθμίζουν και να αξιολογούν συστηματικά τα κοινωνικά αίτια, τους συστημικούς παράγοντες, το κοινωνικό - πολιτικό και το οικονομικό υπόβαθρο και τις κοινωνικές επιπτώσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος·

(γ) να γνωρίζουν τη νομοθεσία που αφορά τη λειτουργία του Δημόσιου Τομέα και άπτεται των φαινομένων που αποτελούν αντικείμενο του ΠΜΣ·

(δ) να γνωρίζουν επαρκώς την ποινική και την ποινική δικονομική νομοθεσία, που αφορά τις εν λόγω κατηγορίες εγκλημάτων και να κατανοούν τις δυνατότητες, τα όρια και τις συνέπειές της κατά την ποινική αντιμετώπιση των φαινομένων αυτών·

(ε) να κατανοούν τον υποπολιτισμό (subculture), το modus operandi, την επιχειρησιακή και κοινωνική οργάνωση των εμπλεκομένων με διάφορους τρόπους με τα φαινόμενα αυτά, ιδίως το νόημα που οι ίδιοι δίνουν στις πράξεις τους·

(στ) να αναγνωρίζουν, να αντιλαμβάνονται και να αναλύουν τις ποικίλες μορφές εμφάνισης των προαναφερθέντων φαινομένων και το επίπεδο συμβιωτικής σχέσης τους με τη νόμιμη οικονομία, τη Δημόσια Διοίκηση και την πολιτική·

(ζ) να διεξάγουν επιστημονική έρευνα, να προβαίνουν συσχετίσεις και συγκριτικές αναλύσεις δεδομένων για τη διάρθρωση και εξέλιξη φαινομένων αυτών και να αναλύουν, να επεξεργάζονται και να συγκρίνουν δεδομένα σχετικά με υποθέσεις διαφθοράς, οικονομικού και οργανωμένου εγκλήματος (κατά περίπτωση)·

(η) να εξοικειωθούν με τις πολυδιάστατες πτυχές της αντεγκληματικής πολιτικής και ιδίως, να μπορούν: *ηα)* να αναλύουν, να συγκρίνουν, να αξιολογούν δικαιοπολιτικές διαφορές στις τάσεις, στα επιχειρησιακά πρότυπα της αντεγκληματικής πολιτικής και τους παράγοντες που επιδρούν στη θέσπιση επιμέρους μέτρων, *ηβ)* να γνωρίζουν επαρκώς τη λειτουργία της ποινικής τυποποίησης και τους παράγοντες που επιδρούν στην θεσμοθέτηση της, *ηγ)* να γνωρίζουν και να παρακολουθούν τις διεθνείς διαστάσεις και τις ευρωπαϊκές και διεθνείς πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση των φαινομένων αυτών·

(θ) να κατανοούν την επαγγελματική τους αποστολή κατά περίπτωση και να αποκτήσουν επαγγελματικές δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν να σταθμίζουν συνεχώς τη σημασία που έχει ο ρόλος τους ως επαγγελματιών και να ασκούν με νόμιμο, δίκαιο και αποτελεσματικό τρόπο καθήκοντα τους και ειδικότερα, θα είναι θέση: *θα)* να προβαίνουν σε συστηματικές συγκριτικές αναλύσεις διαφορετικών μεταξύ τους περιπτώσεων/ υποθέσεων εγκλημάτων· *θβ)* ως αρμόδιοι να αναλάβουν πρωτοβουλίες πρόληψης και αποτροπής της συγκάλυψης των φαινομένων που εξετάζει το ΠΜΣ και στο εργασιακό τους περιβάλλον· *θγ)* να συντελέσουν ή να διευθύνουν πρωτοβουλίες ή διαδικασίες αποκάλυψης περιστατικών προστασίας ευάλωτων ατόμων και θυμάτων και απονομής δικαιοσύνης·

θδ) να κατανοούν, να εφαρμόζουν κανόνες και να διεξάγουν ελέγχους, έρευνες και ανάκριση και να οργανώνουν το ανακριτικό υλικό σύμφωνα τους νόμους, τα διεθνή πρότυπα και τις διατάξεις για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου· *ϑδ)* να ασκούν τη διακριτική τους ευχέρεια με ορθολογικό ανθρωποκεντρικό και δικαιοκρατικό τρόπο· *ϑστ)* να αναπτύσσουν συνεργασίες και σχέσεις εμπιστοσύνης με συναδέλφους, συναρμόδιες αρχές, πολίτες, οργανισμούς κ.λπ.

(ι) να προτείνουν, να σχεδιάζουν και να αξιολογούν μέτρα, στρατηγικά προγράμματα αντεγκληματικής πολιτικής και επιμέρους πολιτικές για την αντιμετώπιση της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο αλλά και διαμορφώνουν σχέδια παρέμβασης ή διαχείρισης από τις αρχές επιμέρους υποθέσεων.

Η διάρθρωση του Προγράμματος σπουδών είναι η ακόλουθη :

Το ΜΠΣ διαρθρώνεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, τα οποία περιλαμβάνουν εννέα (9) θεματικές ενότητες, ένα Διεπιστημονικό Εργαστήριο και εκπόνηση διπλωματικής εργασίας. Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την ολοκλήρωση του Προγράμματος είναι τέσσερα (4) εξάμηνα και η μέγιστη έξι (6).

Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) είναι 120 ECTS (30 ECTS ανά εξάμηνο). Η γλώσσα διδασκαλίας του ΠΜΣ και η γλώσσα εκπόνησης διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική.

Για την εκπλήρωση των στόχων του ΜΠΣ και για τη διευκόλυνση της υλοποίησης του διδακτικού έργου, μπορούν να συνάπτονται από τα αρμόδια όργανα του συνεργασίες με εθνικές και διεθνείς αρχές, φορείς, υπηρεσίες κλ.π. (π.χ. Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, Οικονομική Εισαγγελία, Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες) που επιτελούν έργο ανάλογο συναφές ή ταυτόσημο με τα αντικείμενα του ΜΠΣ ή που μπορούν να συνδράμουν στο έργο αυτό με σύγχρονα τεχνολογικά, οπτικοακουστικά ή άλλα μέσα.

Η ιστοσελίδα του ΜΠΣ είναι η ακόλουθη:

https://www.eap.gr/education/postgraduate/biannual/criminological-and-criminal- approaches-to-corruption-economic-and-organized-crime-ped/

Το Πρόγραμμα αναπτύσσεται μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας του ΕΑΠ που για το συγκεκριμένο ΜΠΣ είναι η ακόλουθη: https://courses.eap.gr/

Χαρακτηρισμός ΠΜΣ: Master of Arts

Τίτλος ΠΜΣ στην αγγλική γλώσσα: Criminological and Penal Law perspectives on corruption, economic and organised crime

Πιστωτικές Μονάδες ECTS Προγράμματος Σπουδών: 120

Διάρκεια φοίτησης: η ελάχιστη διάρκεια είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη, ήτοι τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2011 της Unesco:

Με βάση το επίπεδο σπουδών: 7

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2013 της Unesco:

Με βάση τον τομέα εκπαίδευσης: 0388- Inter-disciplinary programs and qualifications involving social sciences, journalism and information/0388- Διεπιστημονικό Πρόγραμμα στους τομείς: 0314 – Sociology and cultural studies & 0421–Law

Από την ίδρυσή του έως και το τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2024-2025 το ΜΠΣ τελούσε υπό την ευθύνη της *Ακαδημαϊκής Επιτροπής Εποπτείας* με **Πρόεδρο και Διευθύντρια του ΜΠΣ** την Καθηγήτρια κ. Σ. Βιδάλη.

Email: sofia.vidali@ac.eap.gr.

Η ανταπόκριση του Προγράμματος στις απαιτήσεις της κοινωνίας

Το ΜΠΣ ΠΕΔ ολοκληρώνει το ακαδημαϊκό έτος 2024-25 επτά χρόνια λειτουργίας και στην πραγματικότητα, τώρα θα αρχίσει να διαμορφώνεται μια ολοκληρωμένη εικόνα σχετικά με την αποτελεσματικότητα και την σαφή ανταπόκριση του ΜΠΣ στους στόχους της Σχολής κατά την εφαρμογή του. Ειδικότερα, σύμφωνα με το ιδρυτικό θεσμικό πλαίσιο της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Ε.Α.Π. και με το θεσμικό πλαίσιο ίδρυσης του ΠΜΣ είναι προφανές, ότι το συγκεκριμένο ΜΠΣ ανταποκρίνεται στους στόχους της Σχολής, καθώς πλαισιώνει αρμονικά την έμφαση που δίνεται από τη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του ΕΑΠ στη Διοικητική και την Οικονομική Επιστήμη, καθώς πραγματεύεται εγκληματολογικού και ποινικού ενδιαφέροντος ζητήματα -κοινωνικά προβλήματα- τα οποία ανακύπτουν στο κοινωνικό γίγνεσθαι και εμπλέκουν και τη Δημόσια Διοίκηση και τους οικονομικούς θεσμούς καθώς και την επίσημη κοινωνική αντίδραση (ποινικοκατασταλτικούς θεσμούς) σε αυτά τα φαινόμενα. Επίσης, το γενικό κοινωνικό πλαίσιο και η θεσμική πραγματικότητα, τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς, διαμορφώνουν απαιτήσεις στις οποίες εξ ορισμού ανταποκρίνεται το παρόν ΜΠΣ, καθώς τα εγκλήματα και οι κατηγορίες εγκλημάτων τις οποίες πραγματεύεται αποτελούν κυρίαρχα κοινωνικά προβλήματα και την αιχμή του δόρατος της αντεγκληματικής πολιτικής διεθνώς και στην Ελλάδα. Επιπλέον, τα ζητήματα τα οποία μελετώνται και τα αντικείμενα τα οποία διδάσκονται πραγματεύονται συστηματικά τις παράνομες και, κατά περίπτωση, τις καταχρηστικές σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και έχουν σοβαρό κοινωνικό αντίκτυπο στο Κράτος Δικαίου, στις ανισότητες, στην ευταξία και συνολικά στην ασφάλεια των πολιτών. Κατά τούτο το ΜΠΣ ανταποκρίνεται και στους στόχους της Σχολής και στις απαιτήσεις της κοινωνίας.

Δημοσιοποίηση του Προγράμματος Σπουδών

Η δημοσιοποίηση του Προγράμματος γίνεται κεντρικά από τις διοικητικές υπηρεσίες του ΕΑΠ, μέσω των εντύπων του Πανεπιστημίου, των ιστοσελίδων του, των κοινωνικών δικτύων του και των δελτίων τύπου που αποστέλλονται σε ΜΜΕ, φοιτητές/τήτριες και ενδιαφερόμενους/ες.

Σημαντικές δράσεις προβολής, είναι η υποδοχή των πρωτοετών, η διεξαγωγή ενημερωτικών webinars προς ενδιαφερόμενους/ες υποψήφιους/ες φοιτητές/τήτριες Προγραμμάτων Σπουδών και η συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων

Η παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων τα προηγούμενα χρόνια δεν γινόταν με συστηματικό τρόπο, διότι δεν υπήρχε σε λειτουργία το Γραφείο Διασύνδεσης, ενώ η παλαιότερη δομή ΔΑΣΤΑ αδρανοποιήθηκε. Στο 2021 το ΓΔ ενεργοποιήθηκε εκ νέου (https://career.eap.gr/) και αναπτύσσεται με στόχο να προσφέρει συστηματική παρακολούθηση των αποφοίτων όλων των ΠΣ του Ιδρύματος σε μεγάλο βάθος χρόνου. Επίσης, ιδρύθηκε και Δίκτυο Αποφοίτων

(https://alumni.eap.gr/) του οποίου σκοπός είναι η ενίσχυση των σχέσεων και η βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει το Πανεπιστήμιο στους αποφοίτους του, μέσα από την ενίσχυση δεσμών αλληλεπίδρασης και συνεργασίας μαζί τους καθώς και την ανάπτυξη δράσεων και πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση συνεχούς υποστήριξης της επαγγελματικής εξέλιξης αυτών, καθώς και ευκαιριών για επαγγελματική και ακαδημαϊκή ανάπτυξη.

Διαδικασία επιλογής φοιτητών

Η διαδικασία επιλογής σήμερα καθορίζεται από το ΕΑΠ και είναι η ίδια για όλα τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά Προγράμματα σπουδών και βασίζεται σε ανοικτή στους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η επιλογή των φοιτητών/ριών ωστόσο αποτελεί ένα δυναμικό ζήτημα δεδομένου και του ιδιαίτερα εξειδικευμένου χαρακτήρα και του εγκληματολογικού και ποινικού περιεχομένου των θεματικών ενοτήτων (ΘΕ) του ΜΠΣ.

Κατά τα ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 έγιναν δεκτοί κάτοχοι πτυχίου ή διπλώματος ανώτατης εκπαίδευσης συγγενούς γνωστικού αντικειμένου. Η γλώσσα διδασκαλίας του Προγράμματος είναι η ελληνική. Η γνώση μίας ξένης γλώσσας καθώς και η εξοικείωση με τη χρήση Η/Υ, e-mail και διαδικτύου βοηθάει σημαντικά στην παρακολούθηση του Προγράμματος.

Προβλέφθηκε ότι από τις διαθέσιμες θέσεις του ΜΠΣ το 50% καταλαμβάνονται από υποψηφίους ήδη υπηρετούντες δικαστικούς λειτουργούς ή αστυνομικούς ή άλλους υπαλλήλους του Δημόσιου ή ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, με αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία στα αντικείμενα του ΜΠΣ.

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Υπάρχουν 10 ΘΕ κορμού, υποχρεωτικές και επιπλέον προβλέπεται η εκπόνηση ΜΔΕ που συνυπολογίζεται ως ΘΕ. Οι ΘΕ που διδάσκονται είναι υποχρεωτικές για όλους και διαρθρώνονται σε ΘΕ σύνθετου χαρακτήρα (Υπόβαθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικού Πεδίου κ.λπ.) κατά περίπτωση. Το σκεπτικό αυτής της επιλογής είναι ότι, με δεδομένη τη διεπιστημονικότητα του ΜΠΣ και το γεγονός ότι η εφαρμογή στην πράξη καθηκόντων αντιμετώπισης της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος προαπαιτεί «συνέργεια» επιστημονικών γνώσεων και δεξιοτήτων, κρίθηκε αναγκαίο να παρακολουθούνται όλες οι ΘΕ από τους/τις φοιτητές/τήτριες, οι οποίες άλλωστε έχουν εξαιρετικά εξειδικευμένο χαρακτήρα και ταυτόχρονα, ανταποκρίνονται σε σύνθετου χαρακτήρα απαιτήσεις διδασκαλίας. Ειδικότερα οι 9 ΘΕ είναι ταυτόχρονα ΘΕ Υ (Υποβάθρου), ΓΓ (Γενικών Γνώσεων), ΕΠ (Επιστημονικής Περιοχής) και ΑΔ (Ανάπτυξης Δεξιοτήτων) κατά περίπτωση, ενώ η 2 ΘΕ είναι ΑΔ (η ΠΕΔ 63 και η ΜΔΕ).

Η ύλη των ΘΕ έχει διαμορφωθεί έτσι, ώστε οι φοιτητές/τήτριες να προσεγγίζουν διαδοχικά τα απαραίτητα γνωστικά αντικείμενα, αποκτώντας σταδιακά το αναγκαίο επιστημονικό υπόβαθρο. Η αφομοίωση των γνώσεων και η εξοικείωση με την ύλη κάθε ΘΕ αποτελεί ουσιαστικό προηγούμενο, για να μπορεί κάποιος να παρακολουθήσει την επόμενη. Αυτό εξασφαλίζεται μέσα από την υποχρεωτική δήλωση των ΘΕ κατά σειρά. Σχετικά με τη διάρθρωση και ακολουθία των ενοτήτων βλ. αναλυτικά επόμενο πίνακα Γ.1.1.Α.

Η διδασκαλία γίνεται με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, με διεξαγωγή 3 Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Η διδασκαλία, οι ασκήσεις και οι εργασίες κατανέμονται με βάση τους κανονισμούς του ΕΑΠ. Δεν μπορεί να υπολογιστεί με ακρίβεια η κατανομή σε διδασκαλία, ασκήσεις, εργαστήρια κ.λπ. καθώς πρόκειται για εξ αποστάσεως διδασκαλία και για φοιτητές/τήτριες με διαφορετικό υπόβαθρο. Κατά τις ΟΣΣ οι οδηγίες είναι να

εξηγείται η θεωρία (η ύλη που αναπτύσσεται στο εκπαιδευτικό υλικό των δεκατριών εβδομάδων μελέτης κατά το μέρος που αντιστοιχεί χρονικά σε κάθε ΟΣΣ) και στη συνέχεια να αναλύονται τα θέματα των εργασιών μικρής έκτασης και εξαμήνου και τέλος να απαντώνται οι απορίες των φοιτητών/ριών. Στην τελευταία ΟΣΣ δίδονται οδηγίες και για την προετοιμασία των φοιτητών/ριών για τις εξετάσεις. Μια ενδεικτική αναλογία είναι 50, 30, 20% αντίστοιχα.

Ο συντονισμός και η εναρμόνιση μεταξύ των Θ.Ε. πραγματοποιείται από τον Δ/ντή του ΠΣ και τους Συντονιστές των ΘΕ που αποτελούν την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (ΕΠΣ). Η διδασκόμενη ύλη / περιεχόμενο κάθε ΘΕ είναι συγκεκριμένη και δεδομένη. Η διδακτέα και εξεταστέα ύλη μπορεί να αλλάζουν με απόφαση της ΟΔΠ και του συντονιστή.

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα. Όμως η επιλογή των ΘΕ είναι υποχρεωτικά κατά σειρά διαδοχική και έτσι είναι στην πραγματικότητα υποχρεωτικό π.χ. να έχει παρακολουθήσει κάποιος τις ΘΕ ΠΕΔ 50 και 51 για να επιλέξει την ΠΕΔ 52.

Α' Εξάμηνο: 30 ECTS

ΠΕΔ50	Έγκλημα, Κοινωνικός Έλεγχος και Ποινική Καταστολή	(Υ, 10 ECTS)
ΠΕΔ51	Η εγκληματολογία του οικονομικού εγκλήματος και της διαφθοράς	(Υ, 10 ECTS)
ΠΕΔ52	Η ποινική αντιμετώπιση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος	(Υ, 10 ECTS)

Β΄ Εξάμηνο: 30 ECTS

ΠΕΔ53	Η διαφθορά και το οικονομικό έγκλημα από την οπτική του Δημοσίου Δικαίου	(Υ, 10 ECTS)
ΠΕΔ54	Οργανωμένο έγκλημα και διαφθορά- εγκληματολογική προσέγγιση	(Υ, 10 ECTS)
ΠΕΔ55	Η ποινική καταστολή του οργανωμένου εγκλήματος: διεθνής, ευρωπαϊκή και εθνική διάσταση	(Υ, 10 ECTS)

Γ΄ Εξάμηνο: 30 ECTS

ΠΕΔ60	Έλεγχοι, έρευνα και ανάκριση για τη διαφθορά, το οικονομικό και το οργανωμένο έγκλημα	(Υ, 10 ECTS)
ΠΕΔ61	Η αντιμετώπιση του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος	(Υ, 10 ECTS)
ΠΕΔ62	Αντεγκληματική Πολιτική: τάσεις, πρότυπα, αξιολόγηση, σχεδιασμός	(Υ, 10 ECTS)

Δ΄ Εξάμηνο: 30 ECTS

ΠΕΔ63	Διεπιστημονικό Εργαστήριο με συμβατική ή εξ αποστάσεως διδασκαλία[1]	(Υ, 10 ECTS)

[1] Μετά από τους περιορισμούς που τέθηκαν λόγω της πανδημίας COVID-19, αλλά και την εμπειρία που στο μεταξύ αποκτήθηκε, στο ΦΕΚ συνέχισης του ΜΠΣ προβλέπεται και η εναλλακτική της εξ' αποστάσεως διδασκαλίας για την ΘΕ ΠΕΔ 63.

ΠΕΔΔΕ	Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	(Υ, 20 ECTS)

Πίνακας 1. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ

Θεματική Ενότητα	Κωδικός ΘΕ	Έτος Σπουδών	Μονάδες ECTS	Θεωρητική / Εργαστηριακή	Κορμού/ Επιλογής	Προαπαιτούμενες ΘΕ	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ), Εργαστηριο (Ε), Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση (ΟΣΣ)	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ΣΚΕ
Έγκλημα, Κοινωνικός Έλεγχος και Ποινική Καταστολή	ΠΕΔ50	1ο – 1ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 262-264
Η εγκληματολογία του οικονομικού εγκλήματος και της διαφθοράς	ΠΕΔ51	1ο – 1ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 264-265
Η ποινική αντιμετώπιση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος	ΠΕΔ52	1ο – 1ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 265-267
Η διαφθορά και το οικονομικό έγκλημα από την οπτική του Δημοσίου Δικαίου	ΠΕΔ53	1ο – 2ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 267-268
Οργανωμένο έγκλημα και διαφθορά-εγκληματολογική προσέγγιση	ΠΕΔ54	1ο – 2ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 268-270
Η ποινική καταστολή του οργανωμένου εγκλήματος: διεθνής, ευρωπαϊκή και εθνική διάσταση	ΠΕΔ55	1ο – 2ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 270-272
Έλεγχοι, έρευνα και ανάκριση για τη διαφθορά, το οικονομικό και το οργανωμένο έγκλημα	ΠΕΔ60	2ο – 1ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 272-274
Η αντιμετώπιση του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος	ΠΕΔ61	2ο – 1ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 274-276
Αντεγκληματική Πολιτική: τάσεις, πρότυπα, αξιολόγηση, σχεδιασμός	ΠΕΔ62	2ο – 1ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 276-278
Διεπιστημονικό Εργαστήριο με Συμβατική Διδασκαλία	ΠΕΔ63	2ο – 2ο	10	Θεωρητική	Κορμού	7ΘΕ	ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 278-279
Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	ΠΕΔΔΕ	2ο – 2ο	20	Θεωρητική	Κορμού	9ΘΕ		http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 279-281

Πρακτική άσκηση

Στο Πρόγραμμα Σπουδών δεν υπάρχει θεσμοθετημένη πρακτική άσκηση των φοιτητών/ριών. Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι μεγάλος αριθμός των φοιτητών/ριών που εγγράφονται και παρακολουθούν το ΜΠΣ είναι ήδη επαγγελματίες (βλ. και Β μέρος, 2) και μάλιστα εργαζόμενοι/ες σε υπηρεσίες του ποινικοκατασταλτικού συστήματος, κάτι που καθιστά την πρακτική άσκησή τους ασύμβατη με την επαγγελματική κατάστασή τους. Αντί πρακτικής άσκησης, στο ΠΣ περιλαμβάνεται θεματική ενότητα, η ΠΕΔ63, στην οποία οι φοιτητές/τήτριες αναλαμβάνουν ρόλους και επεξεργάζονται σενάρια βασισμένα σε πραγματικές υποθέσεις. Περαιτέρω, συζητείται, στο πλαίσιο της ενίσχυσης των συνεργασιών του ΜΠΣ με εξωτερικούς φορείς /εταίρους, η περισσότερο συστηματική συμμετοχή των φοιτητών/ριών σε τέτοιου είδους συνεργασίες, με θέματα εφαρμογής των γνώσεων που προσφέρονται, τα οποία εμπίπτουν στα πεδία αρμοδιότητας των φορέων αυτών.

Εξεταστικό σύστημα

Η διαδικασία αξιολόγησης των φοιτητών/ριών είναι ενιαία για την ΣΚΕ και το ΕΑΠ και περιλαμβάνει ενδιάμεσες δραστηριότητες που αξιολογούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και τέλος, τελικές εξετάσεις. Ειδικότερα για κάθε ΘΕ οι φοιτητές/τήτριες πρέπει να εκπονήσουν δύο Μικρές Γραπτές Εργασίες και μία Εργασία Εξαμήνου. Η διαφάνεια στην αξιολόγηση επιτυγχάνεται με την υποχρέωση του/της Καθηγητή/ήτριας Συμβούλου να σχολιάζει συστηματικά και επί του γραπτού τα ζητήματα που ανακύπτουν από το γραπτό και με τη δυνατότητα του/της φοιτητή/τήτριας να μπορεί να δει απευθείας την ανατροφοδότηση του γραπτού και να συζητήσει επ΄αυτής με τον/την Κ-Σ. Εάν χρειαστεί, οι φοιτητές/τήτριες μπορούν να απευθύνονται στον/στην Συντονιστή/ίστρια της ΘΕ. Για τους/τις Κ-Σ ισχύουν οι γενικές διατάξεις για την ελεύθερη κρίση κατά την ακαδημαϊκή διδασκαλία, όπως επίσης και γενικές διαδικασίες ελέγχου του διδακτικού έργου. Οι φοιτητές/τήτριες επίσης αξιολογούν τους/τις Καθηγητές/γήτριες Συμβούλους μέσω θεσμοθετημένης διαδικασίας του ιδρύματος, στην οποία προτρέπονται συνεχώς να συμμετέχουν.

Ο/η Συντονιστής/ίστρια κάθε ΘΕ φροντίζει ώστε να δίδονται σχετικές οδηγίες και να υπάρχουν κριτήρια που να διασφαλίζουν κατά το δυνατόν έναν ενιαίο τρόπο βαθμολόγησης. Τα ζητήματα αυτά συζητούνται και στις ΟΔΠ. Επίσης υπάρχει σύστημα ελέγχου λογοκλοπής (turnitin) που ελέγχει τις ομοιότητες κειμένων στις εργασίες των φοιτητών/ριών.

Σε ότι αφορά την Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, η διαδικασία ανάθεσης και τα κριτήρια βαθμολόγησης ρυθμίζονται ενιαία από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών για όλα τα ΜΠΣ της ΣΚΕ. Σύμφωνα με τον Κανονισμό αυτόν, οι γενικές κατηγορίες των θεμάτων για τις ΜΔΕ καθορίζονται από τον/τη Διευθυντή/ύντρια της ΕΠΣ του ΜΠΣ, σε συνεργασία με τα μέλη του αρμόδιου ακαδημαϊκού οργάνου του ΠΣ (Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών) και αναρτώνται στον δικτυακό τόπο του ΕΑΠ, πριν από την έναρξη της περιόδου υποβολής της σχετικής δήλωσης από τους/τις φοιτητές/τήτριες. Στη συνέχεια οι φοιτητές/τήτριες επιλέγουν τη θεματική και υποβάλλουν πρόταση του θέματος που τους ενδιαφέρει (τίτλο, σκοπό και προσδοκώμενα αποτελέσματα) ηλεκτρονικά, μέσω ειδικής εκπαιδευτικής πλατφόρμας. Η τελική διαμόρφωση του τίτλου γίνεται μετά την κατανομή της επίβλεψης των ΜΔΕ στα μέλη ΣΕΠ του ΜΠΣ από τον/τη Διευθυντή/ύντρια, κατόπιν συνεργασίας κάθε φοιτητή/τήτριας με τον/την επιβλέποντα/ουσα Κ-Σ. Ο/η επιβλέπων/ουσα εγκρίνει τον τίτλο και αρχίζει η εκπόνηση της ΜΔΕ. Στην πλατφόρμα του ΜΠΣ έχει αναρτηθεί ο προαναφερθείς Κανονισμός και είναι προσβάσιμος σε όλους.

Διεθνής διάσταση Προγράμματος Σπουδών

Το διδακτικό προσωπικό του ΜΠΣ έχει προβεί σε επικοινωνίες με διεθνείς οργανισμούς, φορείς και υπηρεσίες που δραστηριοποιούνται σε αντικείμενα συναφή με αυτά του ΠΣ. Με αυτό τον τρόπο έχουν αναπτυχθεί οι πρώτες συνεργασίες (έρευνα, συγγραφή μελετών) στην κατεύθυνση της σύνδεσης του ΜΠΣ με διεθνείς οργανισμούς και πανεπιστήμια άλλων χωρών, όπως επίσης και την ανάπτυξη της κινητικότητας των διδασκόντων και των φοιτητών/ριών.

Εσωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης όλων των ΠΣ εμπίπτει στην ετήσια διαδικασία αξιολόγησης των Σχολών σύμφωνα με τις προτεινόμενες από την ΕΘ.Α.Α.Ε. αρχές και στοχεύει στην άντληση πληροφοριών για τον προσδιορισμό του επιπέδου ποιότητας όλων των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Διαρκής στόχος της αξιολόγησης είναι η συνεισφορά στη συνεχόμενη ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Πανεπιστημίου, των Σχολών αλλά και των ΠΣ.

Επιπλέον, το ΠΣ αξιολογείται εσωτερικά ανά ακαδημαϊκό έτος από την/τον ΔΠΣ και την ΟΜΕΑ της Σχολής μέσω της συμπλήρωσης της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΣ. Με βάση την έκθεση η Επιτροπή ΜΟΔΙΠ καταλήγει σε πόρισμα και ενδεχόμενες προτάσεις βελτίωσης το οποίο διαβιβάζεται στην/το ΔΠΣ του ΠΣ. Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης αναρτάται στον ιστότοπο της ΜΟΔΙΠ.

Εξωτερική αξιολόγηση/πιστοποίηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η περιοδική πιστοποίηση των ΠΣ οργανώνεται από την ΕΘ.Α.Α.Ε. και πραγματοποιείται με διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων. Η πιστοποίηση του Προγράμματος Σπουδών, βάσει των εκθέσεων των επιτροπών, παρέχεται από την ΕΘ.Α.Α.Ε. για συγκεκριμένη διάρκεια, μετά τη λήξη της οποίας πραγματοποιείται επαναπιστοποίησή του. Η πιστοποίηση ποιότητας των ΠΣ λειτουργεί ως μέσο εξακρίβωσης της συμμόρφωσης του Προγράμματος Σπουδών με τις απαιτήσεις του προτύπου και ως καταλύτης για τη βελτίωσή του, ενώ μπορεί, επιπλέον, να προσφέρει νέες προοπτικές στη διεθνή ανταγωνιστικότητα των απονεμόμενων τίτλων. Οι ακαδημαϊκές μονάδες και τα Ιδρύματα οφείλουν να λαμβάνουν σταθερά υπόψη τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της επιτροπής εμπειρογνωμόνων για τη συνεχή βελτίωση του Προγράμματος.

Μετά την παραλαβή της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης του ΠΣ, η ΜΟΔΙΠ σε συνεργασία με την ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ και Κοσμητεία/Συνέλευση) μελετά την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης για να αποφασίσει την υιοθέτηση μέρους ή του συνόλου των συστάσεων της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης και την κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης. Στο Σχέδιο Δράσης, το οποίο εγκρίνεται από την Κοσμητεία/Συνέλευση της Σχολής του ΠΜΣ, καταγράφονται οι ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν με τη χρήση των αναγκαίων πόρων και θα συμβάλουν στην επίτευξη βελτιώσεων και στην άρση των αδυναμιών που έχει εντοπίσει η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης. Το εγκεκριμένο από την Κοσμητεία/Συνέλευση Σχέδιο Δράσης του ΠΜΣ αποστέλλεται στη ΜΟΔΙΠ για τις αναγκαίες ενέργειες στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΜΣ. Μετά την πάροδο δύο ετών από την ημερομηνία της πιστοποίησης, η ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ, Κοσμητεία/Συνέλευση) αποτιμά τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν, την πρόοδο που έχει συντελεστεί κατά την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης και

συντάσσει τον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων». Στον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων» αποτυπώνονται:

- τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί,

- ο βαθμός επίτευξης των αποτελεσμάτων,

- οι ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για τη συμμόρφωση ως προς τις συστάσεις της εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης.

Η Έκθεση Παρακολούθησης, αφού οριστικοποιηθεί μετά από συνεργασία της ΜΟΔΙΠ και της ακαδημαϊκής μονάδας (όπου απαιτείται), αποστέλλεται στην ΕΘ.Α.Α.Ε. από τη ΜΟΔΙΠ και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος, ως συνοδευτικό έγγραφο της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης του ΠΣ.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος (ΠΕΔ)» της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών (ΣΚΕ) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) αξιολογήθηκε από Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης κατά τις ημερομηνίες 16-21 Οκτωβρίου 2023.

Το τελικό αποτέλεσμα της Επιτροπής ήταν ότι, το Πρόγραμμα Σπουδών ΠΕΔ **συμμορφώνεται πλήρως (Fully Compliant)** με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΜΣ της ΕΘΑΑΕ και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015) για το επίπεδο σπουδών 7 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Η διάρκεια της πιστοποίησης του ΠΜΣ ΠΕΔ ορίστηκε για πέντε έτη, από **20-12-2023** έως **19-12-2028**.

Οι ανωτέρω πληροφορίες είναι αναρτημένες στον ιστότοπο της ΜΟΔΙΠ και την ενότητα «Πιστοποίηση».

Β' μέρος: Στατιστικά Στοιχεία Τρέχοντος Ακαδημαϊκού Έτους και Συμπεράσματα

1. Σε τι ποσοστό κατακτήθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί για το ΠΣ για το 2025 (ακαδημαϊκό έτος 2024-2025); Τι έφταιξε στις περιπτώσεις που υπήρξε μεγάλη απόκλιση από τους στόχους;

Οι στόχοι που είχαν τεθεί πραγματοποιήθηκαν και δεν υπήρξε σημαντική απόκλιση. Η παρουσία του ΠΜΣ στο διαδίκτυο ενισχύθηκε τόσο με την πληροφορία που διατίθεται από την ιστοσελίδα του ΕΑΠ όσο και από άλλους εκπαιδευτικούς ιστότοπους (eduguide, eduadvisor). Η προοπτική αυτή καταβάλλεται προσπάθεια να ενισχυθεί περαιτέρω. Άλλα, επιμέρους θέματα που αφορούν τη στοχοθεσία, αναπτύσσονται σε συνέχεια της έκθεσης.

2. Πώς κρίνετε τη βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Πίνακας 2. Επιτομή στοιχείων του αξιολογούμενου ΠΣ

	2024-2025	2023-2024	2022-2023	2021-2022	2020-2021
Συνολικός αριθμός φοιτητών	353	460	507	503	323
Σύνολο προσφερόμενων θέσεων	220	220	220	220	110
Συνολικός αριθμός αιτήσεων	117	170	254	240	202
Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	55	99	124	176	132
Συνολικός αριθμός αποφοίτων	91	115	92	58	4
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	4	3	0	0	0
Σύνολο ΘΕ	11	11	11	11	11
Σύνολο Υποχρεωτικών ΘΕ	11	11	11	11	11
Σύνολο ΘΕ Επιλογής	0	0	0	0	0
Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	8.21	8.34	8.19	8.3	8.46

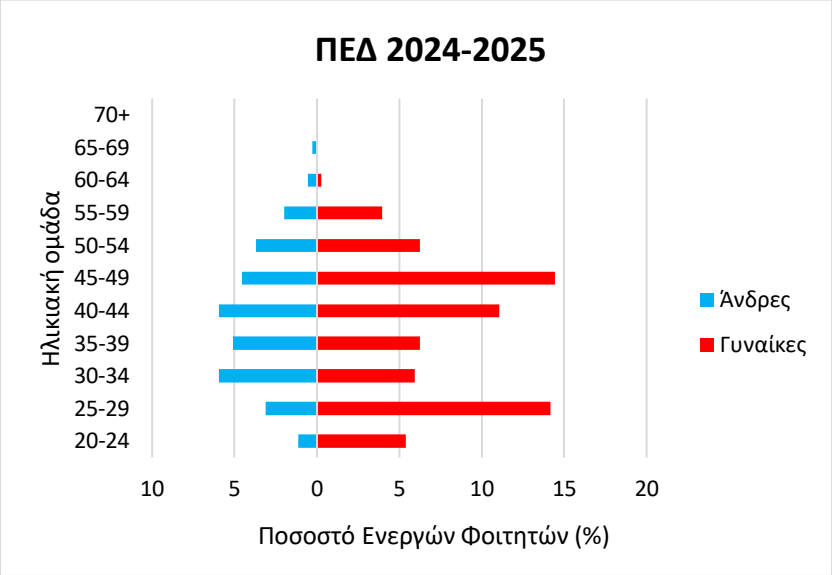
*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Το ποσοστό αποδοχής των υποψηφίων φοιτητών/ριών είναι περίπου 47% (δηλαδή εκείνων που γίνονται δεκτοί επί συνόλου υποβληθεισών αιτήσεων) και κατά την πρώτη λειτουργία του ΜΠΣ ήταν επίσης περίπου 49%.

Το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 το ποσοστό συμμετοχής των αλλοδαπών φοιτητών/ριών στο ΠΣ ήταν 1,1%.

Τα ποσοστά ενεργών φοιτητών/ριών για το ακαδ. έτος 2024-2025, ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα αποτυπώνονται στο παρακάτω γράφημα. Πάντως δεν έχει ιδιαίτερη σημασία το φύλο (αντανακλά ποικίλες παραμέτρους) , αλλά εκτιμούμε, ότι έχει σημασία η ηλικία και η θέση στο επάγγελμα. Οι ηλικιακές ομάδες που κυρίως εισάγονται στο ΠΜΣ ανήκουν στην παραγωγική ηλικία και αντιστοιχούν σε στελέχη του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα αντικείμενα του ΠΜΣ. Επίσης χρήσιμο θα ήταν να αντλούνται στοιχεία σχετικά με το επάγγελμα και τη θέση στο επάγγελμα. Τέτοια δεδομένα θα είναι πολύ βοηθητικά και για τη διδακτική διαδικασία

και για την επικαιροποίηση της ύλης. Σε κάθε περίπτωση θα ήταν χρήσιμη η συσχέστιση της ηλικίας με το επάγγελμα και τη θέση στο επάγγελμα στην προοπτική βελτιώσεων. Ακολουθούν τα στοιχεία:

Γράφημα 1: Κατανομή ενεργών φοιτητών (%) ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα

Στην συνέχεια στον Πίνακα 3 παρατίθενται στοιχεία για την εξέλιξη του αριθμού των εγγεγραμμένων φοιτητών/ριών. Ας σημειωθεί ότι ο αριθμός των φοιτητών/ριών που εγγράφονται στο ΠΜΣ προκύπτει με βάση τις αποφάσεις του ΕΑΠ. Επίσης ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών/ριών, είναι σταθερά αρκετά υψηλός λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για ΠΜΣ και ότι δεν υπάρχει προπτυχιακό πρόγραμμα Εγκληματολογίας στην Ελλάδα. Τα στοιχεία αυτά είναι ενδεικτικά του ενδιαφέροντος που έχει προσελκύσει το ΠΜΣ.

Σε ότι αφορά τα στοιχεία του Πίνακα 4 ας σημειωθεί ότι αυτά δεν «αντιφάσκουν» σε σχέση με τα σχόλια της προηγούμενης παραγράφου. Για να αξιολογηθούν όμως χρειάζεται να εξεταστεί αν υπάρχει συνολικά κάμψη του αριθμού των φοιτητών/ριών και σε άλλα Προγράμματα του ΕΑΠ (ΠΠΣ και ΜΠΣ) και να εξεταστούν πιθανές πολιτικές περαιτέρω διάδοσης της λειτουργίας του ΠΜΣ.

Πίνακας 3. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος – ΠΕΔ

	2024-2025	2024-2025 B	2024-2025 A	2023-2024	2023-2024 B	2023-2024 A	2022-2023	2022-2023 B	2022-2023 A	2021-2022	2021-2022 B	2021-2022 A	2020-2021	2020-2021 B	2020-2021 A
Μεταπτυχιακοί φοιτητές	353	271	329	460	371	427	507	423	460	503	433	427	432	382	323
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	4	3	4	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Πίνακας 4. Εξέλιξη των εισερχομένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ

	2024-2025	2024-2025 B	2024-2025 A	2023-2024	2023-2024 B	2023-2024 A	2022-2023	2022-2023 B	2022-2023 A	2021-2022	2021-2022 B	2021-2022 A	2020-2021	2020-2021 B	2020-2021 A
Σύνολο προσφερομένων θέσεων	220	110	110	220	110	110	220	110	110	220	110	110	220	110	110
Σύνολο αιτήσεων	117	44	73	170	45	125	254	69	185	240	99	141	340	138	202
Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	55	20	35	99	27	72	124	43	81	176	76	100	241	109	132
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Αριθμός αποφοίτων	91	37	54	115	55	60	92	49	43	58	38	20	14	10	4

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Στοιχεία Εξετάσεων -Εγκατάλειψη σπουδών (Drop out)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΜΕΑ, το 2024-25 υπήρχαν συνολικά 842 εγγραφές σε Θεματικές Ενότητες για τις οποίες το 87,5% των φοιτητών/ριών συμμετείχε σε τουλάχιστον μια εξέταση και εκ των οποίων το 99,7% ολοκλήρωσε τη Θεματική Ενότητα. Το ποσοστό επιτυχόντων σε σχέση με όλες τις δηλώσεις Θεματικών Ενοτήτων στο ΠΣ αγγίζει το 87,3% .

Ο μέσος χρόνος λήψης του τίτλου του Προγράμματος Σπουδών είναι 3,77 έτη με μέσο ποσοστό εγκατάλειψης σπουδών 21,4% από τους οποίους το 68,3% είχε εγγραφεί σε Θεματική Ενότητα μόνο μία χρονιά και το 40,1% των διαγραφέντων είχε συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (είχε δώσει έστω και μία εργασία). Το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 εγκατέλειψαν τις σπουδές τους το 18,2% των εγγεγραμμένων, ενώ:

- περίπου το 3,6% των εγγεγραμμένων διαγράφηκε πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους (δεν είχε δηλώσει Θεματική Ενότητα)

- περίπου το 60% των διαγραφέντων είχε συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (είχε δώσει έστω και μία εργασία).

Το ενδιαφέρον στα στοιχεία του επόμενου Πίνακα (Πίνακας 5) είναι ότι κατ΄ αρχάς το ποσοστό των φοιτητών/ριών που εγκαταλείπουν τις σπουδές τους στο ΠΜΣ είναι σε πρώτη ανάγνωση χαμηλό·αντίθετα, το ποσοστό επιτυχίας των συμμετεχόντων στις εξετάσεις κ.λπ. είναι υψηλό. Πάντως για περισσότερη ουσιαστική ανάλυση θα ήταν χρήσιμο, αν συμπληρωνόταν από τους/τις φοιτητές/τήτριες που εγκαταλείπουν ένα μικρό ερωτηματολόγιο για τους λόγους εγκατάλειψης. Από συζήτηση με τα μέλη ΣΕΠ και με τα μέλη της ΟΜΕΑ προκύπτει ότι οι λόγοι είναι κυρίως δύο: α) ο μη αναμενόμενος από τους/τις φοιτητές/τήτριες βαθμός δυσκολίας, συχνά σε συνδυασμό με άλλες υποχρεώσεις τους και β) οικονομικοί λόγοι. Σε κάθε περίπτωση είναι χρήσιμο να ερωτώνται ειδικά οι φοιτητές/τήτριες που εγκαταλείπουν.

Σε ότι αφορά τη βαθμολογία των αποφοίτων προκύπτει ότι οι φοιτητές/τήτριες του Προγράμματος έχουν πολύ καλές επιδόσεις συνολικά: αυτό υποδηλώνει ότι μεγάλο μέρος των φοιτητών/ριών μελετά συστηματικά την ύλη και υπάρχει καλή επαφή/μεταδοτικότητα με τους/τις διδάσκοντες/ουσες.

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού και διάρκεια σπουδών των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ

Έτος Εισαγωγής	Εγγραφέντες Νεοεισε-ρχόμενοι	Αποφοιτήσαντες διάρκεια σπουδών (σε εξάμηνα)							Μη αποφοιτήσαντες (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Διακόψα-ντες	Ποσοστιαία αναλογία		
		Κ	Κ+1	Κ+2	Κ+3	Κ+4	Κ+5	>Κ+6			Συνολικό ποσοστό αποφοιτησάντων	Συνολικό ποσοστό μη αποφοιτησάντων (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Συνολικό ποσοστό όσων διέκοψαν
2018-2019	128	4	34	25	14	6	2	0	43	27	66.41%	33.59%	21.09%
2019-2020	135	6	31	22	17	6	0	0	53	26	60.74%	39.26%	19.26%
2020-2021	241	12	53	39	19	0	0	0	118	58	51.04%	48.96%	24.07%
2021-2022	176	17	37	18	0	0	0	0	104	40	40.91%	59.09%	22.73%
2022-2023	124	7	17	0	0	0	0	0	100	22	19.35%	80.65%	17.74%
2023-2024	99	2	0	0	0	0	0	0	97	30	2.02%	97.98%	30.30%
2024-2025	55	0	0	0	0	0	0	0	55	10	0.00%	100.00%	18.18%

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός Αριθμός Αποφοίτων	Κατανομή βαθμών (αριθμός αποφοίτων και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2018-2019	-	-	-	-	-	-
2019-2020	2	0 0.00%	0 0.00%	1 50.00%	1 50.00%	8.49
2020-2021	14	0 0.00%	1 7.14%	9 64.29%	4 28.57%	8.46
2021-2022	58	0 0.00%	2 3.45%	32 55.17%	24 41.38%	8.3
2022-2023	92	0 0.00%	6 6.52%	48 52.17%	38 41.30%	8.19

2023-2024	115	0 0.00%	3 2.61%	62 53.91%	50 43.48%	8.34
2024-2025	91	0 0.00%	3 3.30%	57 62.64%	31 34.07%	8.21
Σύνολο*	370	0 0.00%	15 4.05%	208 56.22%	147 39.73%	8.27

* σύνολο και μέσος όρος τελευταίων 5 χρόνων

Εσωτερική αξιολόγηση από τους φοιτητές και Συντονιστές

Το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 το ποσοστό της συμμετοχής των φοιτητών/ριών του ΠΕΔ στην αξιολόγηση παρέμεινε σχετικά σταθερό σε σχέση με το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος 2023-2024. Οι φοιτητές/τήτριες δηλώνουν περισσότερο ικανοποιημένοι/ες από τους/τις καθηγητές/γήτριες στο Α’ και Β’ εξάμηνο του 2024-2025, ενώ την μικρότερη ικανοποίηση έχουν από το εκπαιδευτικό περιεχόμενο στο Α’ εξάμηνο και από τις διοικητικές/τεχνικές υπηρεσίες στο Β’ εξάμηνο αντίστοιχα.

Πίνακας 7. Στοιχεία Εσωτερικής Αξιολόγησης από φοιτητές και Συντονιστές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ

2024-2025								
Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/τριών από φοιτητές/τήτριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/τριών από Συντονιστές/νίστριες	Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.24	4.46	3.86	3.98	4.17	235	398	59.05%
B	4.40	4.37	4.12	4.19	4.06	151	308	49.03%
2023-2024								
Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/τριών από φοιτητές/τήτριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/τριών από Συντονιστές/νίστριες	Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.50	4.85	4.04	4.13	4.04	276	559	49.37%
B	4.35	4.80	4.00	4.10	4.07	254	429	59.21%
2022-2023								
Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/τριών από φοιτητές/τήτριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/τριών από Συντονιστές/νίστριες	Εκπαιδευτικό Υλικό	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.36	4.71	3.78	3.71	3.77	4.05	293	719	40.75%
B	4.43	4.79	3.85	3.96	3.86	4.10	268	593	45.19%
2021-2022								
Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/τριών από φοιτητές/τήτριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/τριών από Συντονιστές/νίστριες	Εκπαιδευτικό Υλικό	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.24	4.68	3.72	3.68	3.60	3.88	351	710	49.44%
B	4.36	4.68	3.70	3.67	3.79	3.94	319	680	46.91%
2020-2021								
Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/τριών από φοιτητές/τήτριες ς	Αξιολόγηση Καθηγητών/τριών από Συντονιστές/νίστριες	Εκπαιδευτικό Υλικό	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.27	4.18	3.63	3.45	3.04	3.63	348	580	60.00%
B	4.25	4.62	3.70	3.70	3.69	3.87	303	642	47.20%

Συμπληρωματικά και με βάση τα στοιχεία και την εμπειρία της ΔΠΣ και της ΟΜΕΑ είναι σκόπιμο να υπογραμμιστούν τρία ζητήματα: πρώτον ότι με βάση την αξιολόγηση των διδασκόντων/ουσών από τους/τις φοιτητές/τήτριες προκύπτει υψηλό επίπεδο καταλληλότητας των καθηγητών/ριών. Δεύτερον, όμως, σύμφωνα με τις συζητήσεις που έχουν αναπτυχθεί στην ΕΠΣ και στην ΟΜΕΑ, η αξιολόγηση των Καθηγητών/ριών από τους/τις φοιτητές/τήτριες σε κάποιες περιπτώσεις γίνεται με βάση την προσωπική τους εμπειρία και τις προσδοκίες απόδοσης, αλλά και στο πλαίσιο ελλιπούς κατανόησης του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του ΕΑΠ και του ΠΜΣ (παρά τις ενημερώσεις και το υλικό που λαμβάνουν οι φοιτητές/τήτριες). Τρίτον το ποσοστό των συμμετεχόντων/ουσών στην αξιολόγηση, με τις συνεχείς υπομνήσεις από τη ΔΠΣ, τους ΚΣ και τη Διοίκηση του ΕΑΠ, υπερβαίνει το βασικό κατώφλι που έχει οριστεί από τα όργανα του ΕΑΠ ώστε να μπορεί να λαμβάνεται υπόψη για την περαιτέρω συνεργασία του ιδρύματος με τα μέλη ΣΕΠ και για διάφορες εκπαιδευτικές διαδικασίες.

Σε ό,τι αφορά τον Πίνακα 8 που αφορά τη διάρθρωση και δομή του ΠΣ σημειώνεται ότι αυτή έχει εγκριθεί από το ΕΑΠ και προκύπτει από το ΦΕΚ ίδρυσης του ΠΜΣ. Υπογραμμίζεται ότι μέσω του υλικού που παρέχεται στους/τις φοιτητές/τήτριες, επιδιώκεται αφενός η σφαιρική προσέγγιση των θεμάτων κάθε ΘΕ και αφετέρου, η προσφορά σύγχρονης γνώσης στη θεωρία και την έρευνα: γι’ αυτό και η πολλαπλή βιβλιογραφία προσφέρεται, μεταξύ άλλων, επειδή αφενός αποτυπώνει τα σύγχρονα θεωρητικά ρεύματα και πορίσματα ερευνών καθώς τα αντικείμενα του ΠΜΣ έχουν δυναμικό χαρακτήρα και αναπτύσσονται συνεχώς και αφετέρου, επειδή η ύλη που προσφέρεται σε επιμέρους κεφάλαια και άρθρα μπορεί ευκολότερα να αντικατασταθεί κατά ένα μέρος. Τέλος, προκύπτει σημαντικός φόρτος εργασίας για τους Καθηγητές Συμβούλους και τους Συντονιστές λόγω της δομής της ύλης και των απαιτήσεων του ΠΜΣ.

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Πίνακας 8. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ

Θεματική Ενότητα	Συντονιστής	Αριθμός ΟΣΣ/ Εργαστηρίων	Αριθμός Εργασιών	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός Διδασκόντων	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων	Χρήση ΤΠΕ
Έγκλημα, Κοινωνικός Έλεγχος και Ποινική Καταστολή - ΠΕΔ50-Α	ΚΟΥΡΟΥΤΖΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Έγκλημα, Κοινωνικός Έλεγχος και Ποινική Καταστολή - ΠΕΔ50-Β	ΚΟΥΡΟΥΤΖΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	3	3	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Η εγκληματολογία του οικονομικού εγκλήματος και της διαφθοράς - ΠΕΔ51-Α	ΓΑΣΠΑΡΙΝΑΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Η εγκληματολογία του οικονομικού εγκλήματος και της διαφθοράς - ΠΕΔ51-Β	ΓΑΣΠΑΡΙΝΑΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Η ποινική αντιμετώπιση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος - ΠΕΔ52-Α	ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Η ποινική αντιμετώπιση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος - ΠΕΔ52-Β	ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	3	3	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Η διαφθορά και το οικονομικό έγκλημα από την οπτική του Δημοσίου Δικαίου - ΠΕΔ53-Α	ΧΛΟΥΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Η διαφθορά και το οικονομικό έγκλημα από την οπτική του Δημοσίου Δικαίου - ΠΕΔ53-Β	ΧΛΟΥΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3	3	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Οργανωμένο έγκλημα και διαφθορά- εγκληματολογική προσέγγιση - ΠΕΔ54-Α	ΧΛΟΥΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Οργανωμένο έγκλημα και διαφθορά- εγκληματολογική προσέγγιση - ΠΕΔ54-Β	ΧΛΟΥΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Η ποινική καταστολή του οργανωμένου εγκλήματος: διεθνής, ευρωπαϊκή και εθνική διάσταση - ΠΕΔ55-Α	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Η ποινική καταστολή του οργανωμένου εγκλήματος: διεθνής, ευρωπαϊκή και εθνική διάσταση - ΠΕΔ55-Β	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Έλεγχοι, έρευνα και ανάκριση για τη διαφθορά, το οικονομικό και το οργανωμένο έγκλημα - ΠΕΔ60-Α	ΓΑΣΠΑΡΙΝΑΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ/ ΒΙΔΑΛΗ ΣΟΦΙΑ	3	3	3	3	Ναι	Ναι	Ναι

Έλεγχοι, έρευνα και ανάκριση για τη διαφθορά, το οικονομικό και το οργανωμένο έγκλημα - ΠΕΔ60-Β	ΓΑΣΠΑΡΙΝΑΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ/ ΒΙΔΑΛΗ ΣΟΦΙΑ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Η αντιμετώπιση του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ61-Α	ΓΑΣΠΑΡΙΝΑΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ/ ΒΙΔΑΛΗ ΣΟΦΙΑ	3	3	3	3	Ναι	Ναι	Ναι
Η αντιμετώπιση του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ61-Β	ΓΑΣΠΑΡΙΝΑΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ/ ΒΙΔΑΛΗ ΣΟΦΙΑ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Αντεγκληματική Πολιτική: τάσεις, πρότυπα, αξιολόγηση σχεδιασμός - ΠΕΔ62-Α	ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Αντεγκληματική Πολιτική: τάσεις, πρότυπα, αξιολόγηση σχεδιασμός - ΠΕΔ62-Β	ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Διεπιστημονικό Εργαστήριο με συμβατική διδασκαλία - ΠΕΔ63-Α	ΒΙΔΑΛΗ ΣΟΦΙΑ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Διεπιστημονικό Εργαστήριο με συμβατική διδασκαλία - ΠΕΔ63-Β	ΒΙΔΑΛΗ ΣΟΦΙΑ	3	3	2	2	Ναι	Ναι	Ναι
Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας - ΠΕΔΔΕ- Α						Ναι	Ναι	Ναι
Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας - ΠΕΔΔΕ- Β						Ναι	Ναι	Ναι

Εξεταστικό σύστημα

Τα υψηλά ποσοστά επιτυχίας στις εξετάσεις, ο υψηλός αριθμός συμμετεχόντων στις εξετάσεις αλλά ο μικρός αριθμός των φοιτητών/ριών που αξιολόγησαν προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα 9.

Πίνακας 9. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εγκληματολογικές και Ποινικές προσεγγίσεις της διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος – ΠΕΔ

Θεματική Ενότητα	Αριθμός Εγγεγραμμένων Φοιτητών	Αριθμός Συμμετεχόντων Φοιτητών στις Εξετάσεις	Αριθμός Επιτυχόντων Φοιτητών	Αριθμός Φοιτητών που αξιολόγησαν	Αριθμός Φοιτητών με δυνατότητα αξιολόγησης	Ποσοστό Επιτυχίας στις Εξετάσεις
Έγκλημα, Κοινωνικός Έλεγχος και Ποινική Καταστολή - ΠΕΔ50-Α	43	30	30	24	40	100.00%
Έγκλημα, Κοινωνικός Έλεγχος και Ποινική Καταστολή - ΠΕΔ50-Β	25	20	20	10	20	100.00%
Η εγκληματολογία του οικονομικού εγκλήματος και της διαφθοράς - ΠΕΔ51-Α	31	22	18	15	29	81.82%
Η εγκληματολογία του οικονομικού εγκλήματος και της διαφθοράς - ΠΕΔ51-Β	35	23	23	11	28	100.00%
Η ποινική αντιμετώπιση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος - ΠΕΔ52-Α	29	24	24	18	28	100.00%
Η ποινική αντιμετώπιση της διαφθοράς και του οικονομικού εγκλήματος - ΠΕΔ52-Β	24	20	20	8	21	100.00%
Η διαφθορά και το οικονομικό έγκλημα από την οπτική του Δημοσίου Δικαίου - ΠΕΔ53-Α	40	33	33	24	38	100.00%
Η διαφθορά και το οικονομικό έγκλημα από την οπτική του Δημοσίου Δικαίου - ΠΕΔ53-Β	29	24	24	7	22	100.00%
Οργανωμένο έγκλημα και διαφθορά- εγκληματολογική προσέγγιση - ΠΕΔ54-Α	31	26	26	20	30	100.00%
Οργανωμένο έγκλημα και διαφθορά- εγκληματολογική προσέγγιση - ΠΕΔ54-Β	32	27	27	13	29	100.00%
Η ποινική καταστολή του οργανωμένου εγκλήματος: διεθνής, ευρωπαϊκή και εθνική διάσταση - ΠΕΔ55-Α	43	39	39	26	41	100.00%
Η ποινική καταστολή του οργανωμένου εγκλήματος: διεθνής, ευρωπαϊκή και εθνική διάσταση - ΠΕΔ55-Β	33	30	30	19	29	100.00%

Έλεγχοι, έρευνα και ανάκριση για τη διαφθορά, το οικονομικό και το οργανωμένο έγκλημα - ΠΕΔ60-Α	52	49	44	30	49	89.80%
Έλεγχοι, έρευνα και ανάκριση για τη διαφθορά, το οικονομικό και το οργανωμένο έγκλημα - ΠΕΔ60-Β	43	37	37	21	35	100.00%
Η αντιμετώπιση του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ61-Α	52	46	46	32	50	100.00%
Η αντιμετώπιση του οικονομικού και του οργανωμένου εγκλήματος - ΠΕΔ61-Β	43	40	40	22	37	100.00%
Αντεγκληματική Πολιτική: τάσεις, πρότυπα, αξιολόγηση σχεδιασμός - ΠΕΔ62-Α	51	35	35	28	48	100.00%
Αντεγκληματική Πολιτική: τάσεις, πρότυπα, αξιολόγηση σχεδιασμός - ΠΕΔ62-Β	57	48	48	29	52	100.00%
Διεπιστημονικό Εργαστήριο με συμβατική διδασκαλία - ΠΕΔ63-Α	45	45	45	18	45	100.00%
Διεπιστημονικό Εργαστήριο με συμβατική διδασκαλία - ΠΕΔ63-Β	35	35	35	11	35	100.00%
Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας - ΠΕΔΔΕ-Α	92	54	54	18	49	100.00%
Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας - ΠΕΔΔΕ-Β	71	37	37	11	38	100.00%

Συμπεράσματα

Θετικά στοιχεία του ΠΣ όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

Στα *θετικά στοιχεία* του Προγράμματος συγκαταλέγονται:

- Η βελτίωση της αξιολόγησης των φοιτητών/ριών αναφορικά με το «εκπαιδευτικό περιεχόμενο» και την «οργάνωση ΘΕ» (βλ. πίνακα 7).
- Μια εξαιρετική καινοτομία του ΠΜΣ είναι ότι επιδιώκει τη συνεργασία μεταξύ ακαδημαϊκών από διάφορα πανεπιστήμια και κλάδους.
- Το διδακτικό προσωπικό διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα, τα οποία ενισχύονται συνεχώς από διάφορες δραστηριότητες που διεξάγονται στα ιδρύματά τους. Οι κοινωνικοί εταίροι, οι φοιτητές/τήτριες και οι απόφοιτοι/ες μίλησαν με εγκωμιαστικά λόγια για το ΜΠΣ, το οποίο υιοθετεί πάντα τις τελευταίες εξελίξεις της επιστήμης, και η Διοίκηση του ΕΑΠ το στηρίζει σθεναρά.
- Το ΜΠΣ βασίζεται στη φοιτητοκεντρική εξ αποστάσεως εκπαίδευση και καλλιεργεί τις ικανότητές τους για να αντιμετωπίσουν τη διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα, ένα από τα μείζονα θέματα στην Ελλάδα. Επίσης δίνει έμφαση στις διαφανείς διαδικασίες επιλογής των φοιτητών/ριών και στον τρόπο παρακολούθησης των σπουδών. Ο Κανονισμός Σπουδών τους παρέχει ολοκληρωμένη καθοδήγηση καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους.
- Το ΜΠΣ ενθαρρύνει την αξιολόγηση των μαθημάτων από τους/τις φοιτητές/τήτριες προκειμένου να υπάρχει συνεχής βελτίωσή του.
- Η επιστημολογική πρωτοτυπία που διακρίνει το ΜΠΣ καθώς είναι το μοναδικό με αυτήν τη θεματική στην Ελλάδα και με δυνατότητα παροχής εξειδικευμένης γνώσης σε επαγγελματίες του ποινικοκατασταλτικού συστήματος.
- Η μεταφορά στην Ελλάδα και η επεξεργασία από το επιστημονικό δυναμικό του ΜΠΣ εξειδικευμένων εγκληματολογικών θεωρήσεων, που δεν έχουν ως τώρα διδαχθεί σε συσχέτιση με διαφορετικές κατηγορίες εγκλημάτων.
- Ο πρακτικός προσανατολισμός των ΘΕ του Β΄ έτους και του Διεπιστημονικού διαδραστικού εργαστηρίου, που ενσωματώνουν τη θεωρία και επιδιώκεται η εφαρμογή της στην πράξη μέσω θεσμικών και άλλων ρόλων που αναλαμβάνουν οι φοιτητές/τήτριες, βασιζόμενων σε κατάλληλα προσαρμοσμένες πραγματικές υποθέσεις και στο πλαίσιο της ποιοτικής ανάλυσης εγκλημάτων.
- Το ΜΠΣ προκύπτει ότι είναι ελκυστικό και προτιμάται από ένα ευρύ φάσμα επαγγελματιών από το χώρο της ποινικής καταστολής (δικαιοσύνη, αστυνομία, φυλακές), της αγοράς (στελέχη επιχειρήσεων) και του δημοσίου (στελέχη οικονομικών υπηρεσιών που έχουν συναφή αντικείμενα). Προσελκύει επίσης την προσοχή και σε νεότερους/ες φοιτητές/τήτριες, μόλις αποφοιτήσαντες/ασες, που ενδιαφέρονται ειδικά για το αντικείμενο.
- Επιδίωξη να απευθύνεται ως τώρα κυρίως σε πτυχιούχους ορισμένων Τμημάτων, λόγω του γνωστικού υπόβαθρου που απαιτείται για να παρακολουθήσει κάποιος το Πρόγραμμα.
- Υψηλή επίδοση αποφοίτων καθώς στο ΠΣ ο ΜΟ πτυχίου των αποφοίτων είναι σταθερά άνω του 8.

- Το ΠΜΣ βασίζεται σε δύο βασικούς άξονες, τον επιστημονικό και τον επαγγελματικό, και ασχολείται τόσο με την κατανόηση εγκληματικών φαινομένων (αίτια και συνθήκες διαμόρφωσής τους) όσο και με τη διαμόρφωση της αντίδρασης των κοινωνικών φορέων σε επίπεδο ελέγχου του εγκλήματος, της ποινικής αντίδρασης και της αντιμετώπισης των παραβατών, είτε πρόκειται για φυσικά είτε για νομικά πρόσωπα. Το ΠΜΣ έχει σχεδιαστεί λαμβάνοντας υπόψη αφενός το κενό σε μεταπτυχιακό επίπεδο στην εξειδίκευση σε αντικείμενα της εγκληματολογίας και αφετέρου τις ανάγκες των επαγγελματιών του ποινικοκατασταλτικού συστήματος στην Ελλάδα.
- Όλο το διδακτικό προσωπικό θα πρέπει να επαινεθεί για τη σταθερή προσήλωσή του, την επικεντρωμένη προσπάθεια και τον ενθουσιασμό του να συμβάλλει στην επιτυχία του ΜΠΣ, παρά τα εμπόδια και τις δυσκολίες που δημιουργούνται από περιορισμένους πόρους και άλλους εξωτερικούς παράγοντες. Σημειώνεται ότι στην επιτυχία του ΜΠΣ συνέβαλε τα μέγιστα το γεγονός ότι το ακαδημαϊκό περιβάλλον του διέπεται από κλίμα συνεργασίας, αμοιβαίου σεβασμού και συλλογικού πνεύματος.

Ευρήματα / αδυναμίες / κίνδυνοι όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

Ανάμεσα στα *αρνητικά στοιχεία* του Προγράμματος συγκαταλέγονται ορισμένα θέματα τα οποία δεν αφορούν το συγκεκριμένο ΠΣ, αλλά τον τρόπο λειτουργίας των ΑΕΙ στην Ελλάδα γενικά (έγκριση θέσεων διδακτικού προσωπικού) ή του ΕΑΠ ειδικά (ίδρυμα ανοικτής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με μεγάλη διασπορά διδακτικού προσωπικού και φοιτητών/ριών και εκπαιδευτικό έργο που βασίζεται στη διαδικτυακή επικοινωνία που δεν προσφέρεται για την ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων και δεσμών κοινότητας). Ζητήματα αυτού του είδους είναι προφανές ότι μας απασχολούν, αλλά πρόκειται για παρατηρήσεις για τις οποίες η ΕΠΣ και η διεύθυνση του ΜΠΣ δεν έχουμε τη δυνατότητα να παρέμβουμε). Μεταξύ των ευρημάτων που έχουν προκύψει από την αξιολόγηση του Προγράμματος αναφέρονται τα εξής:

- Οι σχέσεις και αλληλεπιδράσεις με τους κοινωνικούς εταίρους είναι σποραδικές και ad hoc.
- Η αίσθηση της κοινότητας φοιτητών/ριών -διδακτικού προσωπικού είναι σχετικά «αδύναμη» λόγω της γεωγραφικής απόστασης φοιτητών/ριών -διδακτικού προσωπικού.
- Παρατηρούνται κατά καιρούς τεχνικής φύσεως δυσλειτουργίες στην πλατφόρμα του ΜΠΣ, παρά τις προσπάθειες του προσωπικού.
- Δεν υπάρχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη κατ΄ αποκλειστικότητα με επαρκή αριθμό προσωπικού. Αυτό ωστόσο ρυθμίζεται κεντρικά από το ΕΑΠ, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων που προσφέρει η στελέχωση του Ιδρύματος.
- Οι αιτήσεις εγγραφής φοιτητών/ριών κατά το ακαδημαϊκό έτος αναφοράς σε σχέση με το προηγούμενο έτος μειώθηκαν (το ποσοστό μεταβολής του πλήθους αιτήσεων <= -30%, συγκεκριμένα πτώση κατά 31,18% για το ακαδημαϊκό έτος αναφοράς).
- Οι νεοεισερχόμενοι/ες σε σχέση με το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος μειώθηκαν επίσης (ποσοστό μεταβολής νεοεισερχομένων <= -30%, συγκεκριμένα μείωση κατά 44,44% για το ακαδημαϊκό έτος αναφοράς).

- Το ποσοστό νεοεισερχόμενων σε σχέση με τις αιτήσεις ήταν χαμηλό (μικρότερο κατά 15,47% από το μέσο ποσοστό αποδοχής που σημειώθηκε στο σύνολο των ΠΜΣ του Ιδρύματος κατά το ακαδημαϊκό έτος αναφοράς).[2]
- Αυξήθηκε το ποσοστό διαγεγραμμένων του πρώτου εξαμήνου φοίτησης και αφού έχουν συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία κατά 0,81% το ακαδημαϊκό έτος αναφοράς σε σχέση με το αντίστοιχο του προηγούμενου έτους.
- Το περιβάλλον έρευνας που υποστηρίζει το Πρόγραμμα δεν είναι δομημένο υπό την έννοια, θεσμοθετημένου περιγράμματος έρευνας στη διαφθορά/ οργανωμένο έγκλημα στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Προτάσεις βελτίωσης του ΠΣ

- Να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε, παρά τις πρακτικές δυσχέρειες που προκύπτουν (ενεργοποίηση και προτιμήσεις μελών ΣΕΠ ως προς τα ΠΕ του ΕΑΠ στα οποία επιθυμούν να απασχολούνται) η ανάθεση του έργου του/της Κ-Σ να γίνεται με βάση τη συνάφεια και εγγύτητα των γνωστικών αντικειμένων.
- Να εξετάζεται περιοδικά η ανάγκη προσαρμογής του ερωτηματολογίου αξιολόγησης του ΜΠΣ και των Κ-Σ όπως και η αξιοποίησή τους ανάλογα με το περιεχόμενο του συγκεκριμένου Προγράμματος.
- Να επιδιωχθεί η κατά το δυνατόν περισσότερο ισομερής κατανομή των φοιτητών/ριών σε τμήματα

Στρατηγικές Προτάσεις

- Να εξεταστεί η δυνατότητα πλαισίωσης του ΜΠΣ και με ένα κύκλο μαθημάτων ή μία κατεύθυνση ή ένα Πρόγραμμα αυτοτελές σε **προπτυχιακό** επίπεδο με τίτλο Εγκληματολογικές Σπουδές και Αντεγκληματική Πολιτική (ενδεικτικά).
- Να συνδεθεί το ΜΠΣ με εθνικούς και διεθνείς φορείς. Ήδη υπάρχει συμφωνία προγραμματικής συνεργασίας με την πρώην ΓΕΓΚΑΔ (ήδη Εθνική Αρχή Διαφάνειας) που μπορεί να αξιοποιηθεί. Μπορεί επίσης να αναπτυχθεί συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης και τον ΟΗΕ όπως επίσης και με την Εθνική Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, την Οικονομική Εισαγγελία κ.λπ. Στο πλαίσιο αυτό σχεδιάστηκε επικοινωνία με το Ελληνικό Γραφείο των Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων, που, όμως δεν πραγματοποιήθηκε προκειμένου να διευθετηθεί το ζήτημα που προέκυψε με τη θητεία τους – ο ΔΠΣ επανήλθε σε μεταγενέστερο χρόνο).
- Να γίνουν ενέργειες ώστε να συμπεριληφθεί του πτυχίο του ΠΜΣ στα ΠΜΣ που γίνονται δεκτά στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών.
- Να αξιοποιηθεί ο πρότυπος κανονισμός που έχει διαμορφώσει η ΣΚΕ για τη σύσταση εξωτερικής συμβουλευτικής επιτροπής στα ΠΣ της, με τη σύσταση της αντίστοιχης επιτροπής

[2] Σε ό,τι αφορά τα τρία τελευταία σημεία, ήδη παρατηρείται αντιστροφή της πτωτικής τάσης, με σημαντική αύξηση του αριθμού των αιτήσεων για το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2026-2027. Η τάση αυτή θα καταβληθεί προσπάθεια να ενισχυθεί με πρωτοβουλίες προβολής και δημοσιότητας του Προγράμματος.

στο ΠΜΣ ΠΕΔ που θα έχει στόχο την ανταλλαγή ιδεών και καλών πρακτικών Διασφάλισης Ποιότητας με ειδικούς από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, την τοπική ακαδημαϊκή κοινότητα, τη βιομηχανία, ακαδημαϊκούς, από το εξωτερικό, επαγγελματίες του χώρου, αποφοίτους/ες, εν ενεργεία φοιτητές/τήτριες και άλλους/ες.

- Να αναπτυχθούν συνεργασίες με τη ΣΚΕ του ΕΑΠ ώστε να δημιουργηθούν ευκαιρίες για την ενίσχυση του «ανήκειν» στην ακαδημαϊκή κοινότητα, στον βαθμό που επιτρέπουν τα εκπαιδευτικά χαρακτηριστικά του Ιδρύματος.